

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ ZWIĘKSZAJĄCYCH RETENCJĘ

Louis Courseau
Ekspert w Departamencie Strategii i Odporności Klimatycznej

**STOP
SUSZY**
START RETENCJI

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Źródła

Różne programy, różne potrzeby, różne obszary interwencji

1.

FEnIKS ➔ wdrożenie na dużą skalę

2.

LIFE ➔ laboratorium idei + prototypowanie rozwiązań

3.

FEPW ➔ wdrożenie dopasowane regionalnie

4.

Fundusze Norweskie ➔ małe projekty, projekty demonstracyjne

5.

NFOŚiGW ➔ uzupełniające / zapewnienie wkładu własnego
WFOŚiGW

FEnIKS w zakresie zwiększenia retencji wód

- Główny instrument finansowania działań retencyjnych ze środków UE
- Przewidziano łącznie ok. 3,5 mld zł w zakresie suszy/powodzi
 - Urządzenia wodne ograniczające skutki powodzi i suszy - alokacja: ok. 2,25 mld zł
 - Renaturyzacja cieków wodnych / retencja leśna – alokacja: ok.1,25 mld zł

FEnIKS 02.04 - RENATURYZACJA PRZEKSZTAŁCONYCH CIEKÓW WODNYCH I OBSZARÓW OD WÓD ZALEŻNYCH

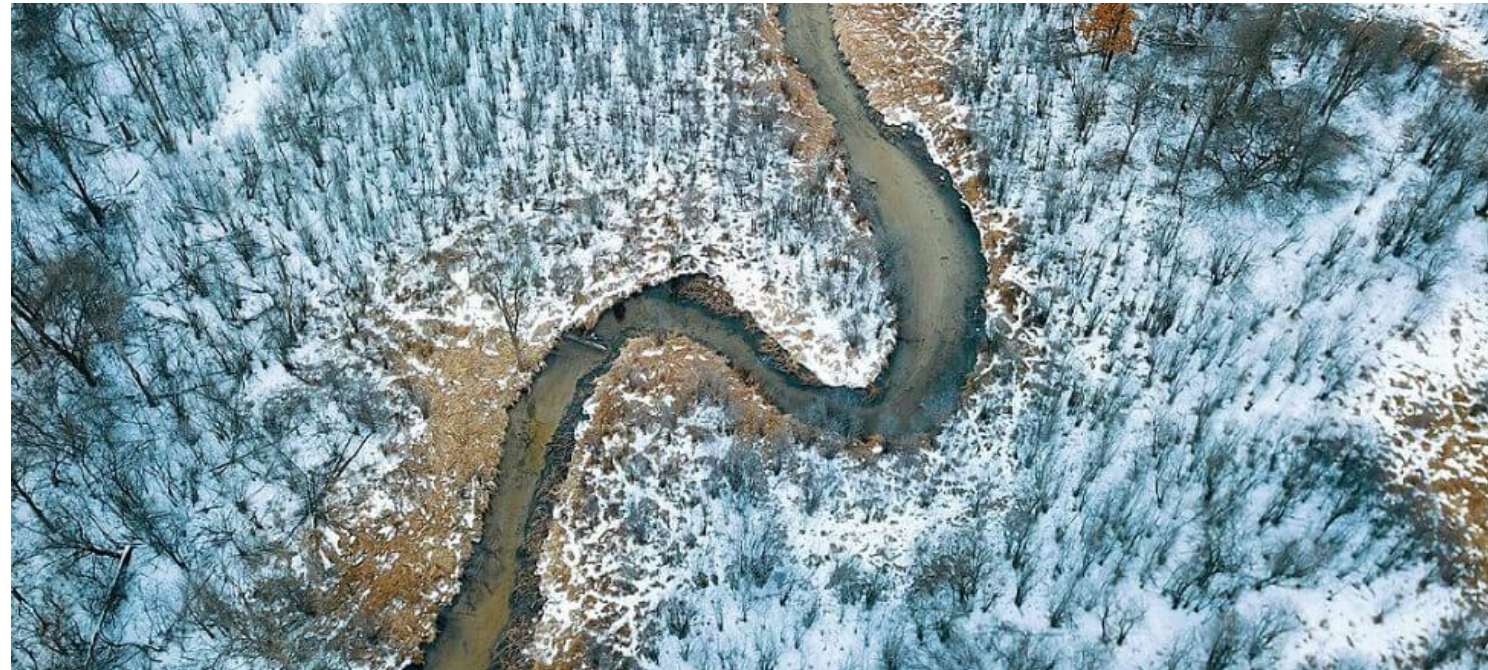
CEL PROGRAMU

Wspieranie adaptacji do zmian klimatu oraz zwiększanie odporności na klęski żywiołowe i katastrofy, zgodnie z podejściem ekosystemowym

Nowe możliwości - w 2026 rozszerzono go o:

- NGO i JST (w trybie konkursowym) – 100 mln PLN,
- RDOŚ, LP, PN (w trybie pozakonkursowym) – 310 mln PLN

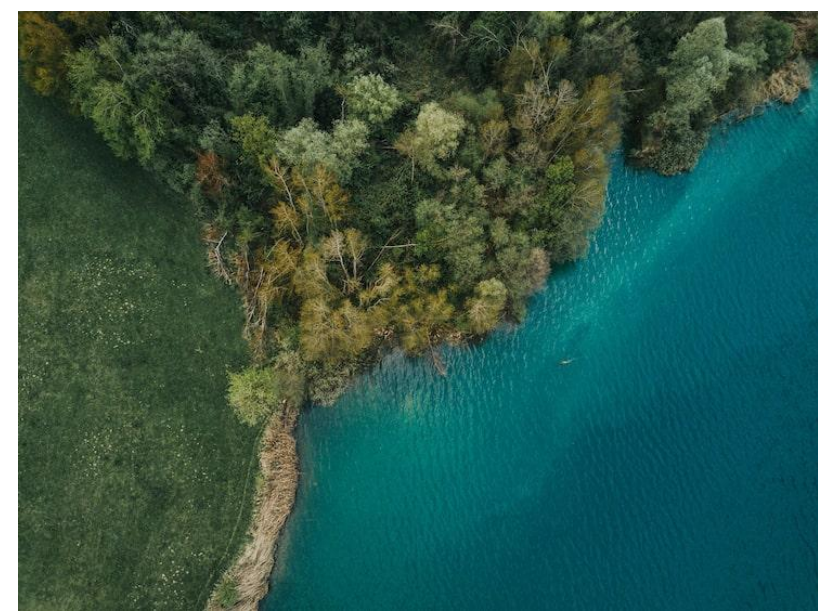
aby **zwiększać liczbę/skalę projektów renaturyzacyjnych.**

FEnIKS 02.04 RENATURYZACJA PRZEKSZTAŁCONYCH CIEKÓW WODNYCH I OBSZARÓW OD WÓD ZALEŻNYCH

Dofinansowanie i harmonogram dla trybu konkursowego:

- **Poziom dofinansowania:** maks. **79,71%** kosztów kwalifikowalnych
- **Minimalna wartość projektu:** 1 000 000 PLN
- **Budżet naboru:** 100 000 000 PLN
- **Termin naboru:** **od 29.05.2026 (10:00) do 30.09.2026 (15:30).**

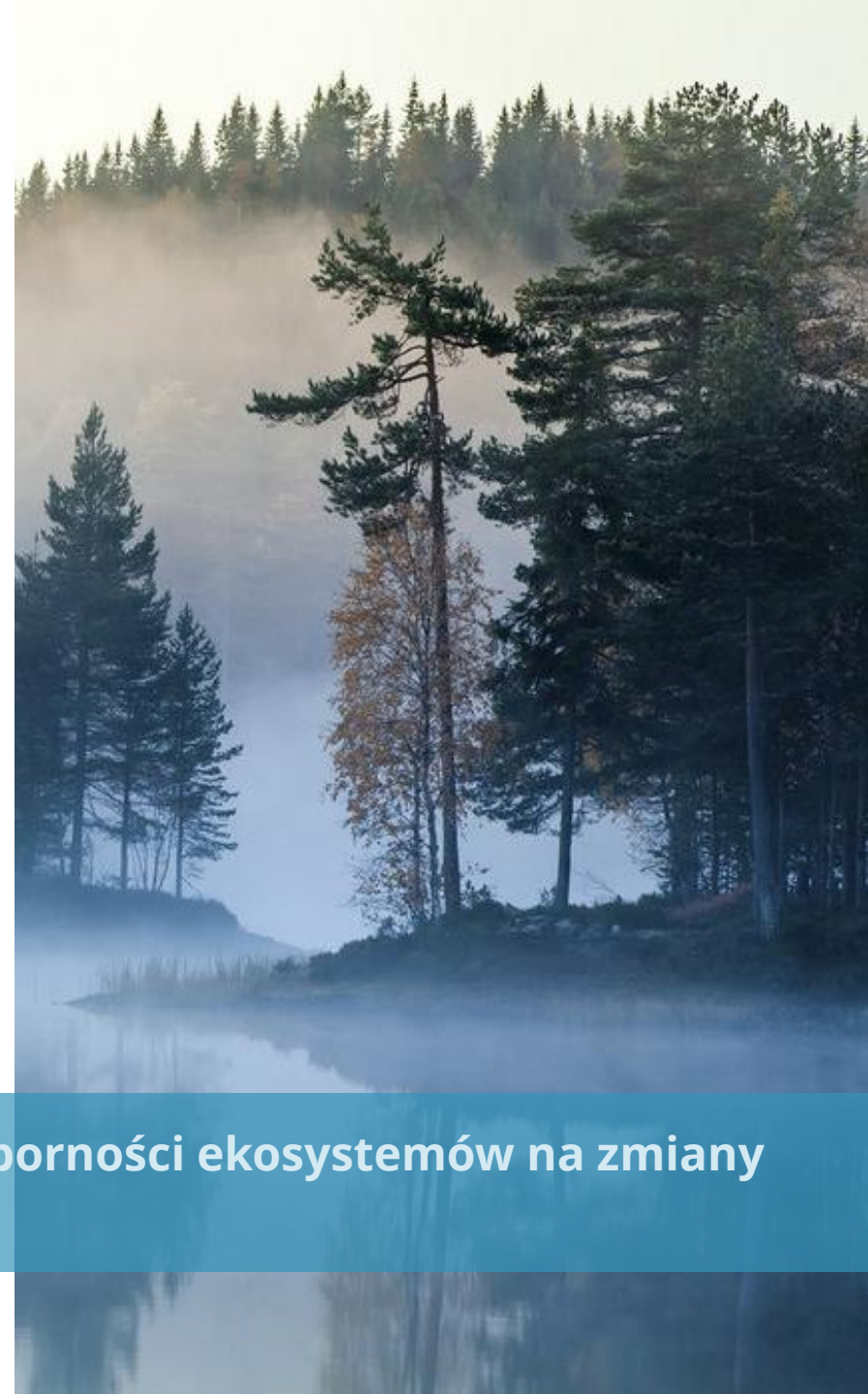

FEnIKS 02.04 RENATURYZACJA PRZEKSZTAŁCONYCH CIEKÓW WODNYCH I OBSZARÓW OD WÓD ZALEŻNYCH

Zakres projektów:

- **Przywracanie łączności hydrologicznej z doliną** - odtwarzanie połączeń cieków z terenami zalewowymi, starorzeczami i systemem rzeczno-jeziornym
- **przywracanie ciągłości ekologicznej** cieków wodnych lub systemu rzeczno-jeziornego
- **Renaturyzacja mokradeł i terenów zależnych od wód** - odtwarzanie i nawodnienie mokradeł, torfowisk, dolin rzecznych; modyfikacja systemów odwadniających.
- **Inicjowanie procesów hydrologicznych i ekologicznych**, np. poprzez wprowadzanie elementów dla zróżnicowania siedliskowego w korycie

Rozwiązania oparte na procesach naturalnych w celu zwiększenia odporności ekosystemów na zmiany klimatu, w tym poprzez zwiększanie retencji wód.

FEnIKS 02.04 MIKRORETENCJA

Kluczowe informacje

- **Cel programu** - wsparcie indywidualnej retencji wód opadowych i roztopowych.
- **Budżet 173 mln zł**
- **Terminy** - nabór od 22.06.2026
- **Dotacja do 8 tys. zł** - maksymalna kwota na jedno przedsięwzięcie.
- **Korzyści** - oszczędność wody i niższe rachunki.

Zakres wsparcia:

- zbieranie wód opadowych i roztopowych z dachów, chodników, podjazdów,
- magazynowanie wód opadowych w zbiornikach,
- retencjonowanie wód opadowych i roztopowych w gruncie,
- wykorzystywanie deszczówki, np. do podlewania ogrodu.

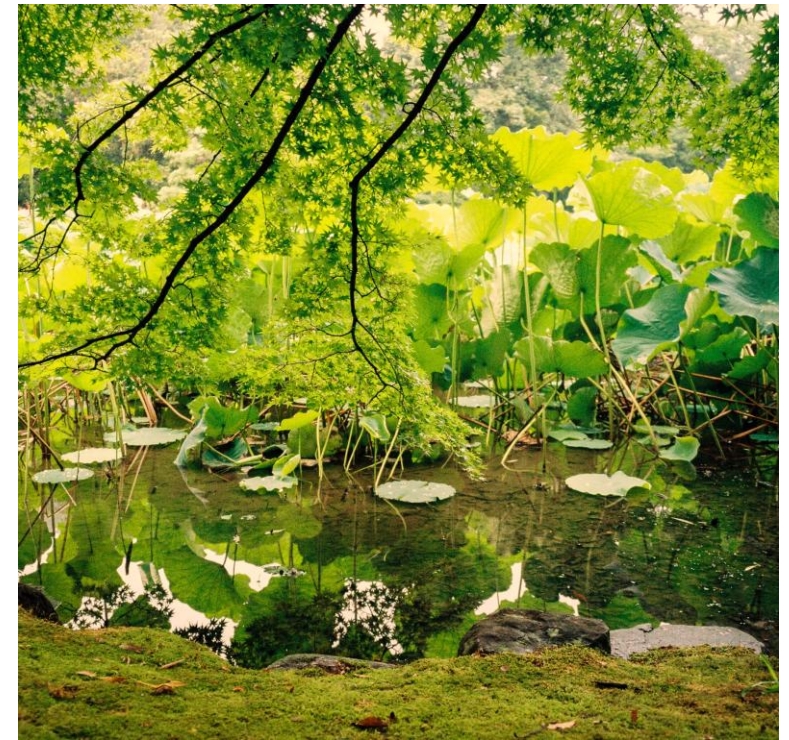

FEnIKS 01.02 - WSPARCIE ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW GOSPODAROWANIA WODAMI OPADOWYMI Z UDZIAŁEM ZIELENI/ZIELONO-NIEBIESKIEJ INFRASTRUKTURY/ROZWIĄZAŃ OPARTYCH NA PRZYRODZIE.

- **Beneficjenci:** miasta > 100 tys. Mieszkańców
- **Poziom dofinansowania:** maks. **77%** kosztów kwalifikowalnych
- **Minimalna wartość projektu:** 1 000 000 PLN
- **Termin naboru:** 15.10.2026 – 30.01.2027
- **Alokacja:** ok. 400 mln zł

Zakres wsparcia:

- projekty dotyczące zielono-niebieskiej infrastruktury (ZNI) oraz NBS

FEnIKS FENX.02.04 - mała retencja

- **Beneficjenci:** PGL LP
- **Termin naboru:** -
- **Alokacja:** ok. 515 mln zł

Zakres wsparcia:

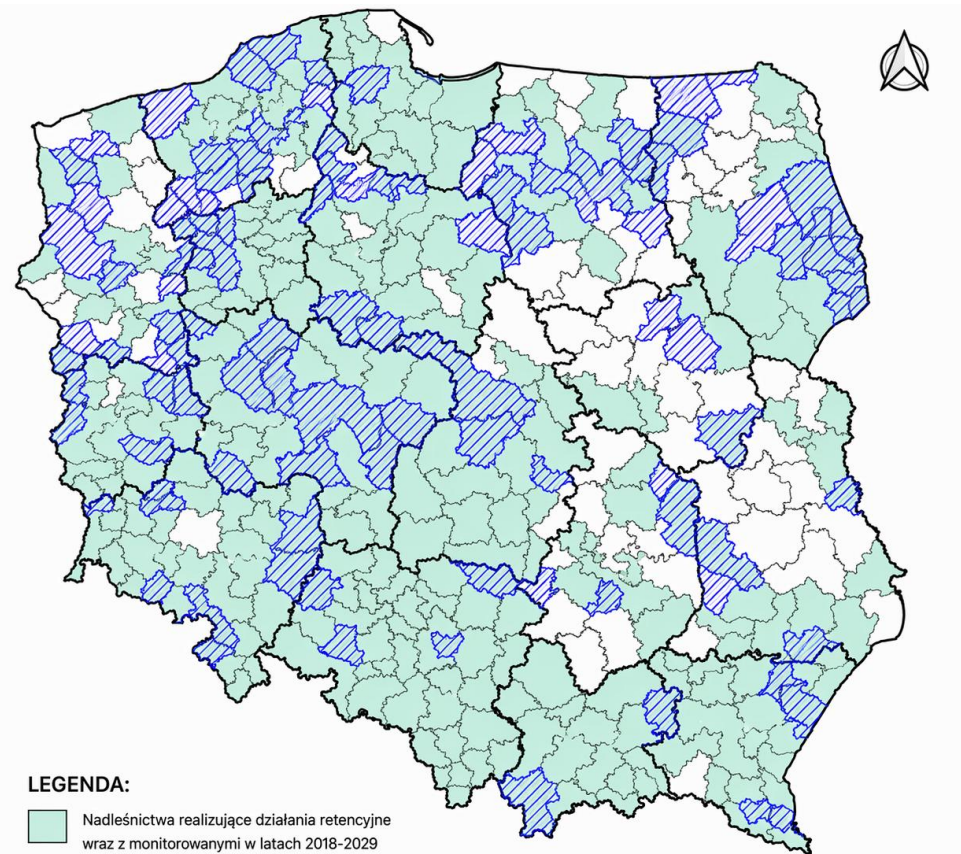
- projekty dotyczące projektów małej retencji

FEnIKS FENX.01.05 - siedliska hydrogeniczne

- **Beneficjenci:** PGL LP
- **Termin naboru:** -
- **Alokacja:** ok. 100 mln zł

Zakres wsparcia:

- przywracaniu funkcji i poprawie stanu mokradła na terenach PGL LP

LEGENDA:

- Nadleśnictwa realizujące działania retencyjne wraz z monitorowanymi w latach 2018-2029
- Nadleśnictwa realizujące projekty związane z ochroną cennych siedlisk hydrogenicznych w latach 2024-2029

„Mała Retencja Nizinna”: 160 nadleśnictw
„Lasy dla Mokradła”: 117 nadleśnictw

Fundusze Norweskie MF EOG 2021-2028

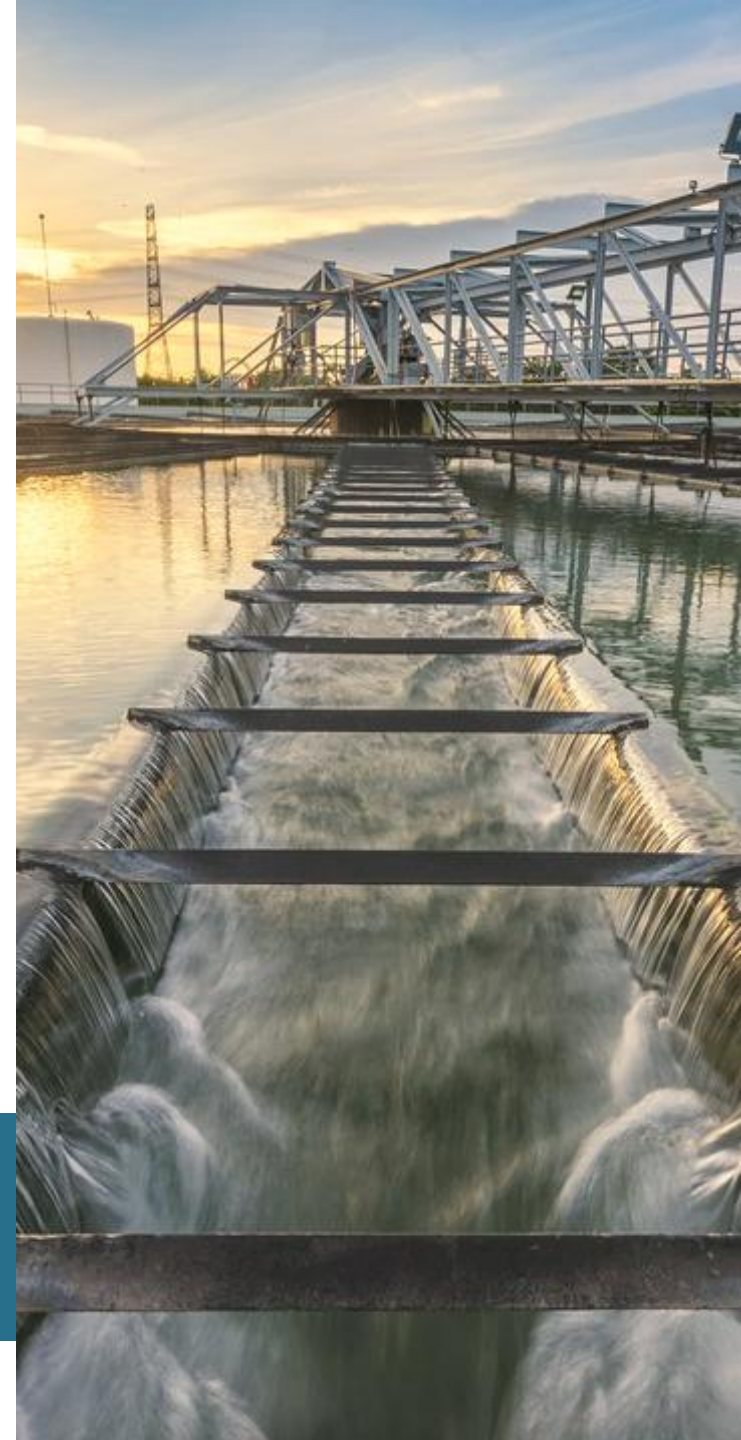
CYRKULARNE ZARZĄDZANIE WODĄ

Kluczowe informacje

- **Alokacja na nabór:** 8 mln EUR
- **Poziom dofinansowania:** do 85%, z uwzględnieniem zasad pomocy publicznej (w stosownych przypadkach)
- **Dofinansowanie pojedynczego projektu:** 100 000 – 1 000 000 EUR
- **Uprawnieni wnioskodawcy:** jednostki samorządu terytorialnego, spółki komunalne (wod-kan), przedsiębiorstwa
- **Uprawnieni partnerzy:** podmioty publiczne i prywatne
- **Ogłoszenie naboru:** IV kwartał 2026 r.
- **Kwalifikowalność środków:** do 31 kwietnia 2031 r.

Zakres wsparcia:

- oczyszczanie i ponowne wykorzystanie wody przemysłowej,
- tworzenie systemów zamkniętego obiegu wody deszczowej,
- innowacyjne wykorzystanie wody deszczowej w celach komunalnych lub przemysłowych.

PERSPEKTYWA FINANSOWA 2028 - 34

Wyzwania

Trwają prace nad Planem Partnerstwa Krajowego i Regionalnego 2028–2034, realizowane w warunkach stopniowego zmniejszania alokacji środków dla Polski. Oznacza to konieczność bardziej efektywnego, selektywnego i ukierunkowanego wykorzystania dostępnych funduszy.

Podejście wdrożeniowe i terytorialne

- Ukierunkowanie środków na **konkretne problemy terytorialne**
- Horyzontalne zaangażowanie wielu **aktorów**
- Zastosowanie **podejścia zlewniowego opartego na partnerstwach**
(np. PGW Wody Polskie – JST – Lasy Państwowe – KOWR w skali zlewni)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

17 czerwca, Gdańsk

